

Van:

- **Vereniging voor Bedrijfsontwikkeling Flevoland**
- **Flevolands Agrarisch Jongeren Kontakt**
- **LTO Noord Flevoland**

Betreft: zienswijze wetsvoorstel Wet grondgebondenheid en verantwoorde mestafzet

Datum: 27-9-2025

L.S.,

Context

Flevoland staat voor de uitdaging om te anticiperen op economische, maatschappelijke en klimatologische vraagstukken die op haar afkomen. Met zeer vruchtbare grond, innovatief ondernemerschap en een gedeelde verantwoordelijkheid bouwt de sector aan een duurzame en toekomstbestendige landbouwsector.

Voor de invulling van een toekomstbestendige landbouwsector is maatwerk in wet- en regelgeving gewenst, die rekening houdt met de specifieke omstandigheden in Flevoland. Dit is de hoge productiecapaciteit van de grond¹ en de kwaliteit van de grond, waardoor deze geschikt is voor de teelt van hoogwaardige akker- en tuinbouwgewassen. Tevens is het de standaard dat melkveehouders en akkerbouwers in samenwerkingen de Flevolandse grond exploiteren.

Reactie

Net nu het draagvlak in de landbouw en bij de overheid groeit voor doelsturing, waarmee de specifieke Flevolandse omstandigheden naar verwachting wel kunnen worden verzilverd, wordt dit wetsvoorstel gelanceerd. Een generieke graslandnorm voor de Agrarische Hoofdstructuur die de ontwikkeling van de beoogde toplandbouw begrenst in Flevoland. Daarnaast is het wetsvoorstel niet proportioneel en effectief bij de geringe waterkwaliteitsopgaven in Flevoland.

De motivatie/onderbouwing voor de gekozen 0,35 ha/GVE gaat niet op voor de Flevolandse melkveehouderij. De natuurlijke draagkracht ligt hoger en dus is de voorgestelde norm restrictief voor boeren en zorgt voor minder rendabele boerenbedrijven.

De begrenzing van de samenwerkingsoptie voor de berekening van de grondgebondenheid met een straal van 25 km is ouderwets denken. De invulling van de samenwerking met de akkerbouw is afhankelijk van meerdere factoren. Een beperkende/sturende straal van 25 km begrenst de mogelijkheden van het ondernemerschap en kringlooplandbouw. Kringlooplandbouw moet niet begrenst worden met een regiogrens.

Met vriendelijke groet,

¹ Droge stofopbrengsten van grasland liggen ca. 25% hoger in vergelijking met de landelijke gemiddelden.